

1947

Avaa linkit hiiren oikealla näppäimellä. Luettuasi sulje.

1.1. "Sisun vuosi on alkanut... sotakorvaus Neuvostoliitolle, on jäänyt n.s. 'rästiä', joka on maksettava ankarilla koroilla... Elintarvikepula on toinen peikko... Unton kanssa... juoksu-harjoituksella... Eeron kanssa Okeroisissa tanssimassa..., vaikka sieltä yhtä tyttöä puuttuikin."

12.1. "Mielenkiintoinen tanssiasilta Okeroisissa päättyi suorastaan straagillisella tavalla. Voi surun surkeutta. Kolmas kirje A.E:lle Lahteen Salilank. 4. Mitä seuraa jatkoksi..? [Sisämaa 12.1.1947](#)
Puiden leimausta ja puiden leimausta... Vähän lunta, helmikuun alussa 5 cm.

2.2. "Juoksin n. 11 km, että paita oli kuin joesta nostettu (teki mukavaa...) [Sisämaa 5.2.1947](#)
Rauha solmittiin 102. [Sisämaa 11.2.1947](#)

14.2. "Linja-autolla klo 11.30 Lammille. Takaisin Vesalaan 23.2.

2.3. "Okeroisissa jäsentenväliset hiihtomestaruuskilpailut... 15 km... minä olin toisena, Unto lykki kolmanneksi." [Sisämaa 2.3.1947](#)

4.3. "Aamulla jalkaisin isän [oli tullut edell.päivänä] kanssa Okeroisten asemalle...
[Mommilan](#) asemalta mentiin kuorma-autolla n. 6 km Teuron kylään, jossa... asutusneuvoja Mäyränperä selosti... pika-asutustiloja. Meille päätetty antaa tila, jonka kokonaispinta-ala on n. 30 ha, josta valmista peltoa vajaa 3 ha."

7.3. "Salmelan Olavi ja Teuvo... tänne. Olavi vie äidin asemalle... Äiti nimittäin vakavasti sairaana ja menee sairaalahoitoa saamaan Helsinkiin [palasi 9.3., sairaalat täynnä]." [Sisämaa 11.3.1947](#)

8.3. "[Salpausselän hiihtokilpailut](#) alkoivat." [Hiihtostadionin historiaa](#)

15.3. " Unto käynyt edelleen Likolammella sepän apulaisena, Pentti Sopenkorven tehtaalla ja Eero nakertelee käsitöitäänkämpällä." [Sisämaa 21.3.1947](#)

23.3. "Lentonäytös Lahdessa Vesijärven jäällä... historiallinen päivä, että tuli käytyä ensi kerran elämässäni yläilmoissa... Unton kanssa... 10 minuuttia isossa matksutajakoneessa... eikä maksanut kuin 500:- plus 100:- pääsylipun... (Tulot invaliideille)"

24.3. "Suoritin kurssitehtäviäni."

25.3. "Kolmannet Vainion ympärihiihdot... Voittajaksi Sulevi Elonen... 45.41 min... Unton aika 45.46 min. Minä hävisin Untolle 31 sek... 46.17 min. Illalla käytiin joukolla 'pytyt' hakemassa sekä 'joraamassa'. Voi sanoa, että oli hauska ilta minulle Kukossa"

7.4. "Olavi soitti... ja pyysi... auttamaan muutossaan Vesalaan. Olavi sai paremman työpaikan Lahdesta (Wikströmin Sähköliike)."

[Sisämaa 11.4.1947](#) [Rajamme Vartija 12.4.1947](#)

18.4. "Tänään... Parinpeltoon."

19.4. "Käytiin... enon ja Keijon [Alhanen] kanssa taas onkea koittamassa [Vesijärvellä](#) (...ahvenia)."

4.5. "Illalla tanssilavan avajaisissa Kärpäsissä Unton kanssa. Melko hauska ilta (Lehti kääntynyt)."

5.5. "Isän kanssa uudelleen Mommilassa...kaupantekopäivä on huomenna. Maat hyvät kyllä, mutta vesiperäiset ja metsä heikkoa. Valtion metsäpalstaa ei olla käyty katsomassa lainkaan. Sieltä nimittäin saadaan n.. 10.5 ha lisämaata. Kartanosta saamme yli 17 ha."

10.5. "Isä... kertoi... tehneensä tilakaupat kartanon isännän kanssa. Hinta oli 190.500 mk (11.270 € v. 2018)." [Sisämaa 10.5.1947](#)

11.5. "Okeroisten Urheilijain jäsentenväliset murtomaajuoksumest. Kilpailut Ylikartanon luona... Me Unton kanssa otettiin ylivoimainen kaksoisvoitto hyvillä ajoilla... H. Termomen 15.32 min, U. Termomen 15.32,2 min, P. Niemi j.ne." [Sisämaa 21.5.1947](#)

22.5. "Jälleen Lahdessa hammaslääkärin vastaanotolla." [Sisämaa 24.5.1947](#)

*Salpausselä 1947. Museokeskus
Vapriikki. Kuva: Juha Rainio*

26.5. "...ilta Kärpäsissä muodostui taas hauskaksi ja jännäksi (Siis hiukan selkenevää). Siitosen 'Masa' kävi tänään päivällä meillä vierailulla."

30.5. "Unto Likolammella ja Olavi sähkötöissä. Tuure vielä täällä."

1.6. "Lahdessa raviradalla Suomen murtomaajuoksumestaruuskilpailut... käytiin Pentin, Olavin ja Unton kanssa katsomassa niitä." Tulokset s. 4: [Sisämaa 3.6.1947](#)

"Illalla tanssimassa... hauskempi mitä pitemmälle aika kului. Perästä kuluu."

7.6. "Illalla käytiin Pentin kanssa [Harjulan lavalla](#) tanssimassa ensi kertaa (Hauskaa)."

8.6. "Kärpästen lavalla." Ahkeraan kävivät pojat tansseissa!

15.6. "[Harjunalustan v.p.k:n](#) 35:svuotisjuhlissa Kärpästen lavalla."

21.6. "Eläköön Suomi! ... Suomelle vuoden 1952:n olympialaiset..." [Sisämaa 22.6.1947](#)

22.6. "Okeroisten urheilijat... jäsenilleen 5-ottelun... kilpailun voitti Tuittulan poissaolon johdosta A. Nuuttila pistem. 2640. Minä... toiseksi... 2133... klo 19.20 pyörillä kohti Isoa-Evoa. Ajettiin tämä lähes 50 km matka n. 1.45 t."

23.6. "[Metsäkoulun](#) uimalaitoksella uimassa... kokkojuhlille... sen päälle [kirkolle](#) Turvan talolle tanssimaan."

28.6. "Unto... Helsinkiin... ottaa osaa Suomen suurkisojen yhteisnyrkkeilynäytökseen."

30.6. "Suurkisojen tuloksia: 5000 m E. Zatopek... 14.15,2 min..." s. 4 [Sisämaa 1.7.1947](#)

[Sisämaa 2.7.1947](#) [Sisämaa 3.7.1947](#)

3.7. "Seijan kanssa... postiautolla [Padasjoelle Seitniemeen](#) tättiä [Knuutinen] tervehtimään."

7.1. "Tänään [Mommilaan](#) sahaamaan niitä mökin lautoja vihoinkin." [Sisämaa 9.7.1947](#)

11.7. "Raivattiin... Pentin kanssa pihamaata sekä talon paikkaa lepistä pois."

21.7. "Jatkoimme metsänlukua tänään Voistion kartanossa."

27.7. "Tanssimassa Kärpästen lavalla. Muistorikas 'saattoreisu' pyörän ketjujen katketessa y.m. kommelluksia." [Sisämaa 27.7.1947](#)

30.7. "Teurolla, jossa tapasin isän ja Eeron talon monttua kaivamasta."

Töitä, urheilua, tanssia. [Sisämaa 12.8.1947](#)

19.8. "Teimme rakennuspaikalle 2,5 m x 3,5 m suuruisen vajan työkaluja sekä sementtiä varten."

22.8. "Hiki virtasi [Mommilassa] kovin, mutta hyvä lähde on lähellä, josta saimme uutta tilalle."

Yöt he nukkuivat heinäladossa.

24.8. "Tanssilavalla... hauska olikin ilta. Hauskin ehkä koko kesässä... Jos tämä on unta, niin en toivo herääväni... Hip... hei." [Sisämaa 26.8.1947](#)

30.8. "Seija tuli tänään tänne, sillä hän aikoo mennä ensi kuun alussa Lahteen oppikouluun (Lahden Yhteiskouluun)."

1.9. "Olen nyt ollut vuoden täyteen Hollolan mets.hoitoyhd. palveluksessa."

3.9. "Lahdessa asioilla, maksoin m.m. kunnallisveron edell. Vuod. 1740:- (103 € v. 2018)... Maire, Olavi ja Jorma saivat asunnon... Kärpäsistä." [Sisämaa 3.9.1947](#)

4.9. "Tavaton kuivuus tekee pahaa myös Ruotsissa ja muuallakin Euroopassa."

7.9. "Seurattiin poikain kanssa vielä pari tuntia n.s. kortteliajoa Lahden *linja-autoaseman* lähetyvillä. Ajon järjestivät [Lahden Pyöräijät r.y.](#) Söimme ravintolassa Pentin kanssa... [Teivaanmäen tanssilavalle](#), joka on komea laitos."

27.9. "... Teurolle kotiväen luo... isän kanssa lautoja taaplaamassa." [Sisämaa 1.10.1947](#)

4.10. "Seija käy yhteiskoulua ja asuu Olavin ja Mairen luona Kärpäsissä." [Sisämaa 18.10.1947](#)

19.10. "...palattuamme kämpälle oli Eero-rukan seurassa Pari tyttölasta, jotka oli... Raili ja Kaarina Laukkanen

Lahden linja-autoasema. V. 1946 lähetetty kortti. Museovirasto. Historian kuvakokoelma.

Juvalta, jossa kotiväki oli evakkona toisella evakkoreisulla." [Sisämaa 29.10.1947](#)

31.10. "Isä oli ostanut.. hevosen Lahdesta eilen (hinta 85.000, 5300 € v. 2018)."

2.11. "...ohjelmallisiin iltamiin Kukkoon... voitin m.m. arpajaisista omenia (jälleen uusi tuttavuus myöskin)." [Sisämaa 12.11.1947](#) [Sisämaa 21.11.1947](#)

25.11. "Voi myrkky kun oli ikävä työmaa tänään... Alastalon kanssa tukin leimauksessa . Työpäivä oli... lyhyt, mutta metsä oli p...n luminen ja puut oksaisia kuin lamppuharja. Leimattiin 441 kpl näitä kukkasia pois metsästä."

4.12. "Kunnallisvaalien esim. vaalipäivä oli tänään ja kävin minäkin illalla äänestämässä Kukossa."

6.12. Itsenäisyyspäivä... Eläköön vapaa ja riippumaton Suomi! [Sisämaa 6.12.1947](#)

14.12. "Niin, 25 vuotta on... takanapäin elon kultaista nuoruutta. Vielä on vaikeaa tällä hetkellä sanoa, että onko 'harhaa vain tää elo ihmisen', vai onko sillä myös joki määrätty tarkoitus...

Siitosen Mattia tapaamaan... Masa täytti samat **vuodet** marraskuun 5:nä." [Sisämaa 14.12.1947](#)

16.12. "Pentti erosi... Sopenkorven kaapparin 'virasta' ja lähti tänään Turkuun armeijan laivaston palvelukseen (vuoden sitoumus). Hän aikoo radiosähköttäjäksi... hän oli sota aikana... radistina."

23.12. "Eeron tempaus... lähti... Juvalle, Suurniemeen, Laukkasen tyttäriä katsomaan jouluksi."

24.12. "Teurolle joulua viettämään... Aattoilta kuluikin sitten... saunoessa, syödessä ja pukkia varttuessa, joka tuli viimein (allekirjoittanut) Tuuren suureksi iloksi."

28.12. "Unton kanssa... pyörillä... Vesalaan." [Sisämaa 30.12.1947](#)

31.12. "Kävimme... Salmelassa syömässä. Pena oli siellä... samoin 'taiteilija Eero' tullut Kärpäsiin Juvalta "kosiomatkaltaan'... Kukkoon ...tanssiaisiin... aina klo 1.00 asti... hauskaa oli koko rahan edestä, sen voi kyllä sanoa ihan peittelemättä. Unto kävi melko 'salaisella' reisulla jossain kivi-kylässä päin ja Eero sulatteli kokemuksiaan kirjoitellen."

1948

5.1. "Pena huomenna palvelukseen Helsinkiin... aikomuksenani on anoa Keskusmetsäseura Tapion järjestämille metsätyönjohtajan kurssille Luvialle."

6.1. "...sakeassa lumipyryssä Nastolank. Työväentalolle, jossa olivat tanssit... löysin sieltä toisiakin... erittäinkin yksi oli kiva [Ellen]. Perästä kuuluu, sanoi torventekijä." [Sisämaa 10.1.1948](#)

11.2. "Pitkästä aikaa Seurojen Kotitalolla... orkesteri oli sama, mutta tyttö toinen."

19.1. "...tanssimaan... Kotitalolle jälleen (neiti E. J:n) kanssa." [E. J. = Ellen Jäntti]

21.1. Teuroon junalla ja loppumatka hiihtäen.

24.1. "Teurolta hiihtäen Vesalaan (34 km)"

30.1. "Olympialaiset talvikisat julistettiin... avatuiksi Sveitsissä, St. Moritzissa." [Sisämaa 31.1.1947](#)

1.2. "Lähdin iltap. Lahteen, jossa kävin Salmelassa ja heiltä menin tyttöystäväni E. J:n kanssa hänen sisarensa luo 'visiitille'. Lopuksi käytiin vielä elokuvissa Kuvapalatsissa. Hauska päivä."

2.2. "En päässyt huomenna alkaville metsätyönjohtajan kursseille... suuri pettymys."

[Sisämaa 3.2.1948](#)

[Sisämaa 4.2.1948](#)

[Sisämaa 5.2.1948](#)

[Sisämaa 6.2.1948](#)

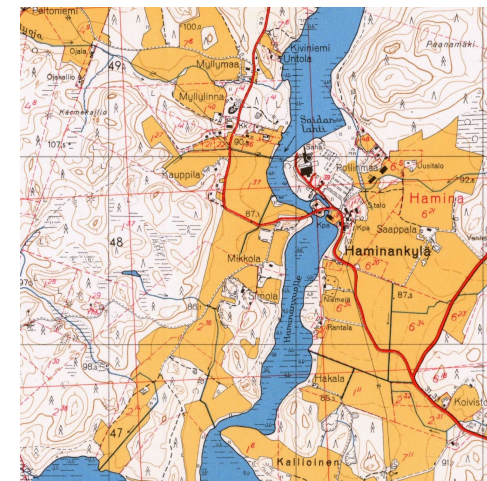
12.2. "Kävin... asemalla postitoimistossa. Tuli nimittäin separaattorin ostolupa kirjatussa kirjeessä. Isä hevostöissä, ajaen lantaa pellolle (uudisraiv.)."

[Sisämaa 13.2.1948](#)

14.2. "Tanssimassa Ellenin kanssa Kärpästen talolla."

19.2. "Olin... metsässä... Isä ajoi vettä [joesta, sillä kaivo kuiva] ja kävi [Haminankylän kaupassa](#)."

28.2. "Salpauselän hiihtokisat alkoivat... Illalla... Pentin ja Ellenin kanssa katsomassa komea ilotulitus." [Sisämaa 2.3.1948](#) ja [3.3.](#)

Perustuu v. 1959 ilmapokuvaan

6.3. "Menin iltap. [Kerinkallioon](#) (tyttöäni katsomaan) ja siellä kuluikin koko ilta sekä seuraava, unohtumaton yö... 2 kuuk. ensi tapaamisesta."

11.3. "Isän ja teuvon kanssa tukkimetsässä (Valtion metsästä lohkaistulla 10 ha metsäpalstalla, josta vielä kukaan ei ole tehty hallintasopimusta)"

12.3. "Teuvo 15 v. vanha tänään."

29.3. "Il:n pääsiäispäivä... läksyjen kimpussa kului päivä. Vettä hain kyllä joesta elukoille hevosen kanssa." [Sisämaa 8.4.1948](#)

10.4. "Äiti lähti... Hollolan Parinpeltoon mummon [Helena Alhanen] 85 v. Syntymäpäiväjuhlille, jotka ovat huomenna... minä jatkoin kuorintaa."

11.4. "Menin sitten minäkin Parinpeltoon... syntymäpäiville. Hänen syntymäpäivänsä on (12.4.-63) huomenna, mutta juhlat pidettiin tänään.... Tilaisuudesta muodotui erittäin vaikuttava... kirkko-herra [O. Autere](#) puhui kauniisti ja... lahjoja tuli myös huomattavasti.

["Mikko Alhanen (1840-1903) oli... isoisa äidin puolelta... Mikko omisti Karvalan naapurikylässä, *Rasalassa*, vauraan 60 hehtaarin karjatilan... äidinäiti Helena, os. Veijalainen (1863-1956), oli Mikon kolmas vaimo. Heidät vihittiin vuonna 1894. Aikaisemmat avioliitot...

Maria Hoppanian ja Maria Riikosen kanssa... " (Neuvonen-Seppänen 2014, 35)]

18.4. "Kaunis sunnuntaipäivä. Isä ja äiti kävivät hiukan kyläilemässä Valkeapäällä sekä Vaittisilla."

24.4. "On hiukan vaikeaa kirjoittaa tästä päivästä... Huomaan. että koko elämä on pelkkää vasta-
tuulta... tanssimaan Ellenin kanssa... klo 20-01... se oli ikävimpiä mitä olen koskaan kokenut,
mutta syy on kuitenkin itsessäni. Ihmisen ei pitäisi ajatella."

27.4. "Kaivoin iltap. rakennuksella uunin perustusta."

29.4. "Moskovassa allekirjoitettu... sopimus hyväksyttiin eduskunnassa" [Sisämaa 29.4.1948](#)

1.5. "Hain Ellenin Lahdesta... vpk:n tanssilavan avajaisiin... loppuilta kului pikkutunneille asti...
muodostaen tästä vapusta yhden elämäni... hauskimman. Unto ja Raili olivat myös käynnillä."

2.5. "Pistäydyin Hämeenk. 34:ssä Alastaloa tapaamassa."

3.5. "Unto otti lopputilin Likolammelta (sitkeässä hän olikin) viime kuun lopussa. Käväisin m.m.
J. Kurjosella Kallioistenk. 12." [Sisämaa 5.5.1948](#)

6.5. "Okeroisten Urheilijain jäsentenväliset murtom.juoksukilpailut Yläkylässä...
Harjoittelemattomana jouduin keskeyttämään. Unto löi itsensä läpi voittaen varmat
voittajaehdokkaat.... U. Termonen 13.59 min, N. Lepistö 14.01 min j.n.e."

10.5. "Syvensimme kellarimonttua koko päivän." [Sisämaa 13.5.1948](#)

14.5. "Tänään tuli viljat suurinpiirtein kaikki maahan... (viljamaata... vain 3 ha). Heinänoraat
Ullavalla (2,83 ha) näyttää lupaavalta."

19.5. "Teimme Unton kanssa aitaa Bisterin rajalla ja saimmekin sen valmiiksi."

26.5. "Minä rupesin tekemään betonilaudoitusta asuinrakennukseen." [Sisämaa 29.5.1948](#)

31.5. "Seijan koulu myös lopussa... (oli paras oppilas luokallaan).

8.6. "Unto ja isä hakivat betonimyllyn." [Sisämaa 10.6.1948](#)

12.6. "Olavin kesäloma alkaa loppua... Suurenmoinen mies, kun teki koko loma-ajan palkatta
työtä." [Sisämaa 13.5.1948](#)

14.6. "Kaivon syvennys oli ohjelmassa myös tänään... saimmekin kosketuksen veteen n. 8,5 m
syvyydestä."

- 19.6.** "Jatkoin betonilaudoituksen purkamista (kellarin sisäpuoli enää purkamatta)"
- 26.6.** "Pitkä työpäivä meillä Unton kanssa tänään. Teimme... uunin perustuksen valmiiksi. Pena... takaisin Suomenlahdelle seilailemaan."
- 30.6.** "Olavin kanssa Uuteenkylään Kuivannon autossa... Puutalo Oy:n tehtaalle, jossa Olavikin on töissä, ja tilasin sieltä meille rakennukselle uudet ovet ja ikkunat karmeineen."
- 1.7.** "Eduskuntavaalien ensimmäinen päivä." Tulokset: [Sisämaa 6.7.1948](#) [Sisämaa 11.7.1948](#)
- 13.7.** "Tennilässä hakemassa yhden Alatalon miehistä meille. Sovimme samalla rakennusurakastakin. Annoimme heille kehyksen rakentamisella urakalla 28000 mk:n hinnasta."
- 17.7.** "Selvä tuli. Urakkamiehet lähtivät."
- 18.7.** "Urehilukilpailuissa... 100 m... 12,9 sek ja 400 m 56,3 sek.
- 21.7.** "Neljännen seinän vinolaudoitusta... hiukan... pystyлаudoitustakin."
- 25.7.** "Ellenin kanssa... tutustumassa Hollola kirkkoon... sieltä enolle." [Sisämaa 27.7.1948](#)
- 29.7.** "Lontoon olympiakisat avattiin...
Erään henkilön [Ellen Jäntti] 20 v. syntymäpäivä." [Sisämaa 29.7.1948](#) [Sisämaa 30.7.1948](#)
- 31.7.** "Kävin ostamassa...Ellenille... lahjan ja kukkia... yhdessä Maire, Olavin ja Jorman kanssa Kerinkalliolla Ellenin syntymäpäiväjuhille." Zatopek voitti 10.000 m: [Sisämaa 31.7.1948](#)
- 2.8.** "Uuteenkylään Nastolan Ovi ja Ikkuna Oyn tehtaalta hakemaan ovia ja ikkunoita..."
- 3.8.** "Uudessakylässä... maksoin laskun... n. 70000 mk (3077 € v. 2018) Autokyyti 4150 mk."
- 4.8.** "Hauska olla töissä kun saa olla oman katon alla." Kultaa Rautavaaralle: [Sisämaa 5.8.1948](#)
- 10.8.** "Tänään aamup. tuli väliseinät kuntoon."
- 27.8.** "Uusi vaihe... rakennustöissä... 'kuramestari' saapui tiilejä lyömään kasaa."
- 4.9.** Isä öljylamppua ostamassa taloissa, jotka Heinlammilla saaneet sähköt. Ei saanut.
"Ellenin kanssa katsomassa suomalaista elokuvaa '[Toukokuun taika](#)'"
- 6.9.** "Leipäuuni ja yksi pystyuuni valmis." [Sisämaa 7.9.1948](#)

13.9. "Teimme pirtin välikaton valmiiksi." [Sisämaa 14.9.1948](#)

14.9. "Sain Penalta kirjeen, jolla voi olla suuri merkitys lähitulevaisuudelle."

16.9. "Teuvo ollut koko tämän viikon Hollolassa rippikoulussa." [Sisämaa 24.9.1948](#)

26.9. "Klo 13.00 lähdin Kerinkalliolle Savutielle käymään ja samalla siis Ellenin asunnolle."

10.10. "...Kärpäsiin, Salmelaan, jossa jo oli Maireen kutsumat vieraat... Herrasväki Savutie lapsineen ja Ellen... illalla käytiin joukolla katsomassa elokuvaa '[Sumujen silta](#)'"

12.10. "Tämä päivä päätti... evakkovaelluksen, vai sanoisinko korpivaelluksen, sillä muutimme... omaan kotiin asumaan... muuttokuormia 'Markun' mökiltä." [Sisämaa 12.10.1948](#)

13.10. "Jatkoimme navetan rakentamista... kattotuolit paikoilleen." [Sisämaa 13.10.1948](#)

15.10. "Viljasen huonekalumyymälään, josta ostin yhden pöydän, kauniin kirjakaapin, ja 6 tuolia (lasku 12.590:-, 553 € v. 2018). Sitten Puukalustolle, josta ostin pirtin kaluston (lasku 11.000:-). Pirtin kalusto on maalaamaton, mutta maalaamme sen itse. Malisen kuljetusliikkeestä sain auton klo 11.00 ja sillä vein mööpelit Vanhaantaloon, josta lisäsimme Eeron kanssa lastia... vihdoinkin Vanhantalon nurkilta... Eero samalla autolla takaisin Lahteen." [Sisämaa 17.10.1948](#)

18.10. "Isä... toi... asemalta piirongin, jonka Olavi järjesti meille Uudestakylästä 5000:-. Oikea hinta... 8000:-, mutta hiukan saimme hyvitystä ovikaupoistamme."

23.10. "Eno-Jussi ja Aino tulivat meille Teurolle... samoin Pena ja Eila." [Sisämaa 23.10.1948](#)

24.10. "Kello 15.00 menin Elleniä tapaamaan Hevosmiehenk 7... Se mitä sisälsi siellä vietetty aika tapahtui... se, mitä useimmat miehet tekevät vain kerran elämässään – on myös tapahtunut. Kaksi ihmiskohtaloa on päättänyt muuttua yhdeksi [kosinta]."

27.10. "Koko päivän Unton kanssa tekemässä korsusaunaa. Illalla kirjoitin kirjeen Rautalamille rva Elina Röntyselle (tavallista tärkeämpi)." [Sisämaa 28.10.1948](#)

31.10. "Illalla joukolla kaupungiteatteriin katsomaan komeata loisto-operettia Kreivitär Maritza'a... Olkoon tulevaisuus onnekas meille." [Sisämaa 5.11.1948](#)

8.11. "Pentti ja Eila Helsinkiin (kai kihlamarkkinoille)." [Sisämaa 13.11.1948](#)

14.11. "Tämä sunnuntai on minulle viimeinen vapaa sunnuntaipäivä, sillä tämän jälkeen olen toisen vanki, tosin onnellinen vanki... ajatellen häntä, joka minut on voittanut."

17.11. "... tämä päivä oli rakkaimpani, Ellen Jäntin ja minun, kihlajaispäivä... sormukset O. Rajaselta... illalla Kerinkalliolle, Nikkarink. 7:n [47] Eino Savutien nimipäiville, jossa... julkaisimme kihlausemme."

18.11. "Ellen jo klo 5.00 työhön Hevosmiehenk 7:n... Pentti ja Eila ostivat sormukset jo 9.11. mutta julkaisivat samaan aikaan kuin mekin."

20.11. "Unto kunnosti kämpppäänsä... pääsi jo illalla sinne nukkumaan... Illalla saunassa [ensi kerran]

21.11. Tupaantuliaiset. "Omat väet mukaanluettuna oli talossa ihmisiä yht. 54." [Sisämaa 26.11.1948](#)

[Rajamme Vartija 1.12.1948](#)

5.12. "Kerinkalliolla... iloinen iltahetki, sillä rva Liisa Jokela (Ellenin ja Hellin sisko) oli myös tullut miehensä ja pikku Helenan kanssa." [Sisämaa 12.12.1984](#)

14.12. "Sain Elleniltä syntymäpäivälahjaksi kirjan ([Saat taivaan](#)) sekä pari nenäliinaa."

18.12. "Seijalla alkoi tänään joululoma. Tyttö sai hyvän todistuksen. Keskiarvo 8,90 (paras)."

24.12. "...joulupukkia varttumaan Kerinkalliolle... hyvät lahjat." [Sisämaa 24.12.1948](#)

26.12. "Unton Leila-heila myös Salmelaan."

30.12. "Jatkoimme myös tänään propsien kaatoa omassa metsässä."

31.12. "Uutta vuotta otimme vastaan Salmelassa... valettiin tinaa" [Sisämaa 31.12.1948](#)

HELSINGIN SANOMAT

Kihloissa Sauli Kalliomäki Lea Orasniemi Espoo Nurmijärvi	Ylioppilasjärjestöt Tohtori Olavi Kares esitelmöi tänään ja huomenna klo 20 Yliopiston pienessä juhlasalissa aiheesta: "Persoonallisuuden merkitys kirkkomme vuosisataisissa vaiheissa". Yleisö tervetullut. Kristillinen Ylioppilasliitto.
Pentti Termonen Eila Ruohonen Mommila Somero	Kannunvalajat Juhlatänsistunto sunnuntaina 21 pna marrask. klo 19.15 Ky:n juhlasalissa (P. Rautat. k. 21). Prof. Martti Kalla esitelmöi aiheesta: Yhtälakunnan reaktio rikollisuuden vastustamiseksi. Klo 20.30 juhlatanssiaiset. Juhla-, iltatunneille. 99V
Hugo Termonen Ellen Jäntti Mommila Lahti	
Rauha Orvokki Ruohoniemi Jaakko Ensio Syrjälä Tuusula Helsinki	

Helsingin Sanomat 18.11.1948

1949

1.1. "Elokuviissa Kuvapalatsissa... Sinä – tai ei kukaan." [Sisämaa 4.1.1949](#)

6.1. "Kohtalokas vuosipäivä... Ellenin kanssa."

13.1. "Kävin Kukossa hakemassa mittasalkoni... hetken Ellenin luona 'lastenseimessä'."

25.1. "Erinomainen työsää. Leimasimme 580 runkoa E. Kivistöllä Tennilässä."

29.1. "T. Sirolan töissä Korpikylässä... Ellenin ja Einon kanssa elokuvaan (Kostaja Arizonasta)."

9.2. "Olavin kanssa katsomassa erittäin hyvä elokuva... [Hamlet](#)."

12.2. "Kohti Mommilaa." [Sisämaa 12.2.1949](#)

13.2. "Hääpäivä meillä siis tänään kotona. Pentti-veli ja Eila Ruohonen Somerolta vihittiin tänään Mommilan kirkossa... kutsuttu... omat väet vain."

21.2. "Erittäin helppo työpäivä, joten päiväpalkkani 450:- (20 € v. 2018) sain lahjaksi."

26.2. "Salpausselän hiihtokisat alkoivat."

[Sisämaa 27.2.1949](#)

8.3. "Sapettaa niin vietävästi kun työasiat kehittyivät taas tähän pisteeseen... näyttää melko synkältä."

10.3. "Kaupunkiin... Enso-Gutzeit'in piirikonttorissa, sitten [Niemen sahalla](#)... työhön en päässyt."

24.3. "...Kerinkalliolle Savutien 'kämpille'. Heiltä lähdimme klo 23.45 junalle" Sillä Rautalamille Ellenin kotiin. Otimme myös Savutien nuorimman pojan, Karin, mukaamme."

25.3. "...klo 10:n tienoissa perillä Rautalammen Sillankorvassa. Näin siis nyt ensi kerran anoppiani... 'appi-ukkoa' en nähnyt, sillä Ellenin äiti on uusissa naimisissa." [Sisämaa 25.3.1949](#)

Vuonna 1904 valmistunut Mommilan kartanon kirkko.

Museovirasto. Kuva: Pekka Kyytinen v. 1954.

26.3. "Illalla kävimme saunassa ja me Ellenin kanssa pistäydyimme naapurissa kylässä (Ellenin tädillä [Hilma Toikkanen]. Illalla sain kuulla elämäni suurimman uutisen... jota en ensin tahtonut jaksaa uskoa [vauva tulossa]." *Viereinen kartta perustuu v. 1965 ilmakehuvaan. Korholan kartanosta silta yli Liimattalan-salmen. Oikealla ensimmäinen talo Albert ja Elina Röntysen. Seuraava talo kaakkoon kohti Rautalammin kirkonkylää oli Ellenin tädin, Hilma Toikkasen koti.*

27.3. "...kirkoon ja jumalanpalveluksen jälkeen kävimme sairaalassa tervehtimässä Ellenin mummoa ja sitten käytiin Erkki Jäntin kotona kylässä (...Ellenin serkku)... otimme muutamia valokuvia..." *Viereiset kuvat: Museovirasto. Historian kuvakokoelma. Korholan kartano ja puutarha 1900-luvun alussa. Alemmassa kuvassa Liimattalansalmi.*

28.3. "Aamulla aikainen herätys, sillä nousimme jo puoli neljältä. Auto... Suonenjoen asemalle lähti klo 5:n maissa ja juna noin 6.30 asemalta. Kari-ressukan jätimme toistaiseksi mummonsa luokse. Perillä Lahdessa olimme klo 15.07. Jäin yöksi Savutie luo." [Sisämaa 29.3.1949](#)

30.3. "Aamulla... sähkölinjalla pylväidenpystytytys-talkoissa."

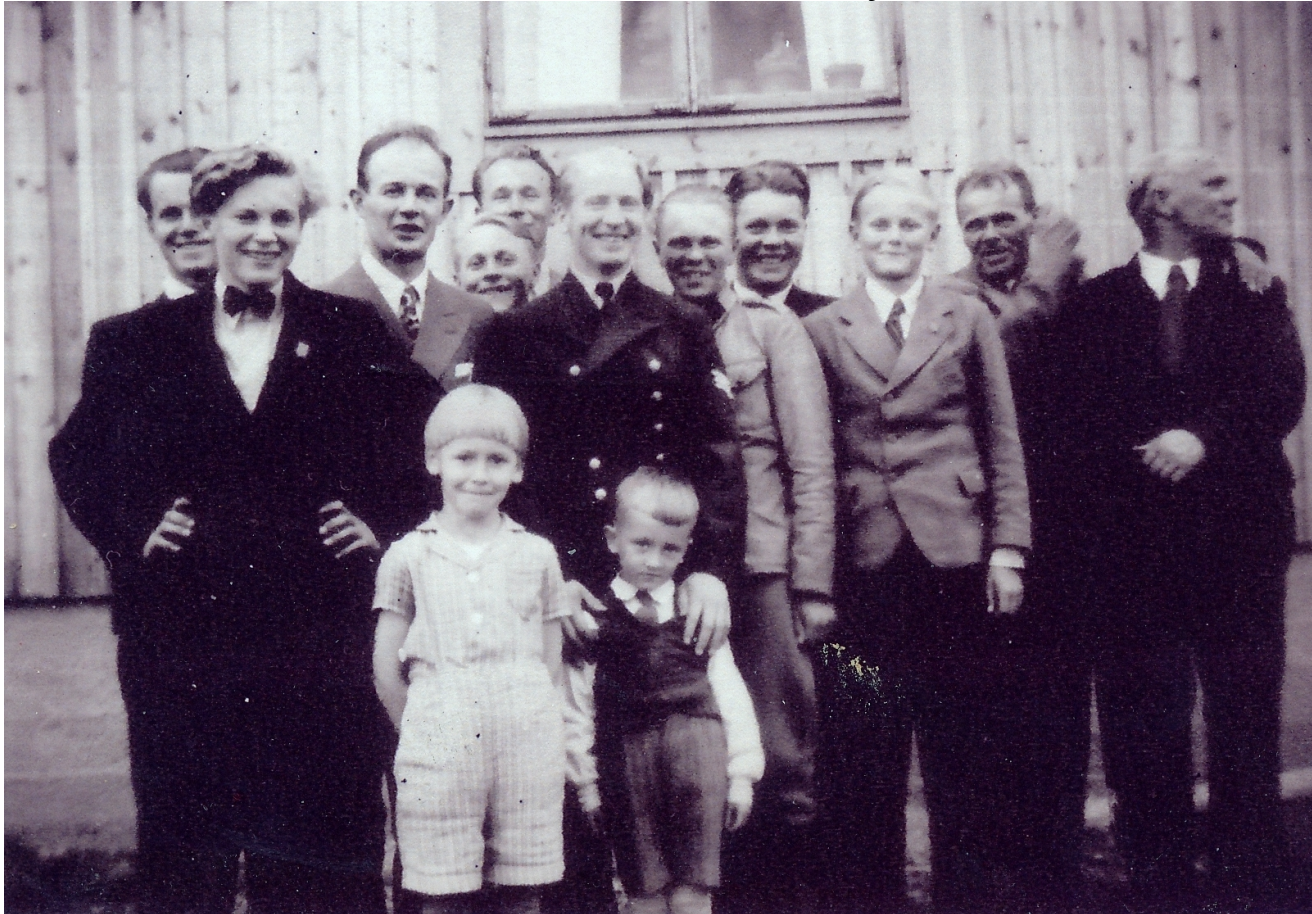
- 8.4.** "Illalla naistensairaalassa... Savutien Helliä katsomassa yhdessä Ellenin ja Einon kanssa."
- 25.4.** "Ostin... uuden puvun, jolla tää poika sitten seisoo myös papin edessä (Hinta oli 8520:-, 368 € v. 2018)... vielä metsässä tekemässä 3 mottia halkoja." [Sisämaa 26.4.1949](#)
Mottimetsätyöt senkun jatkuivat. Kyläilyä ja tanssikausikin alkoi. Urheilukilpailussa katsomossa.
- 5.5.** "...elokuviissa [Hornankoskea](#) katsomassa."
- 8.5.** "...käytiin Helliä katsomassa sairaalassa (myös Liisa Jokela Helsingistä...). Hellin oli saanut tytön [Ritva] viime perjantaina [6.5.]... tänään meidän avioliittokuulutus julkaistiin Rautalammin kirkossa."
- 13.5.** "Aina paranee... 8 m³ halkoja (1200:-, 52 € v. 2018)."
- 15.5.** "Mommilan kirkoon oikein joukolla... Herran ehtoollisella... Tämän jälkeen kävimme vielä Vaittisen Aarnon ja Kuivasen Annikin vihkiäisissä Vaittisen talossa.
- 18.5.** "Illalla... kaupunkiin ja olin pari tuntia Partasen [[Ensio Partanen](#)] lasten luona, kun pastori rouvineen oli kylässä... yöksi tulimme Humpulaan eli lastenseimeen Hevosmiehenk. 7."
- 22.5.** "Kutsuin Kivennavan kirkkoherra [O. Autereen](#) meille juhannukseksi suorittamaan meidän vihkimisen."
- 26.5.** "Helliä sairaalassa katsomassa."
- 28.5.** "Tänään olin viimeistä päivää töissä mottimetsässä... kaikkiaan 227 m³ halkoja."
[Sisämaa 31.5.1949](#)
- 3.6.** "Isä toi... eilen Lammilta pahvia... pirttiin sekä keittiöön pahvit... Teuvo asioillaan Lahdessa (aikoo mennä Ruotsissa käymään)." [Sisämaa 5.6.1949](#)
- 6.6.** "Kaarina Laukkanen lähti illalla pois meiltä menen Helsinkiin takaisin. Eerokin jäi leskeksi."
- 13.6.** "Vesalassa poikkesin Alikosken emäntää meille emännäksi kutsumassa."
- 17.6.** "Hellin tyttärineen on muuten kotiutunut sairaalasta." Mommilassa rakennuspuuhia.
- 22.6.** "Häiden valmistelu... kuumimmillaan... hevosella astioita Haminankylästä."

23.6. "Osa häävieraista saapui jo tänään... m.m. Salmelat, Ida-täti tyttärineen, Jokelat Helsingistä, A. Kiuru ja Maria-täti. Samoin Knuutiset ja Eemeli-setä kahden lapsensa kanssa."

24.6. "Juhannus... häpäivä... Kaikki se uskoo, kaikki se toivoo, kaikki se kärsii..." Isä kirjoitti monta sivua tästä päivästä.

"...vihkiminen klo 14.00... juhla-aterian jälkeen... tanssimaan Vaittisen latoon. Häävalssi "Tonavan aallot'..."

25.6. "Nukuimme Ellenin kanssa loppuyön klo6:n asti yläkerran eräessä komerossa vain sanomalehti allamme... illalla Kerinkalliolle... huomenna ovat Savutien tyttären ristiäiset."

Hääkuva 26.6.1949

Ellen ja Hugo Termosen häät juhannuksena 1949. Jouko Termonen, Teuvo Termonen, Olavi Salmela, Albert Termonen, Reino Termonen, Pentti Termonen, Keijo Alhanen, Wilhelm Termonen, Lauri Alhanen, isän vesi Wiljam Termonen, Mari-tädin mies Juho Knuutinen.

Eturivissä Tuure Termonen ja Jorma Salmela

Häävieraita

*Ullavan mitzellä häit-
ten järeisnä päivänä.*

- 26.6.** Hääkuvat... ristiäistoimitus... klo 17.00... Partasen toimittamana." [Laatokka 26.6.1949](#)
- 27.6.** "Illalla... Huhmarantaan [[Joutjärven](#) rannalla] nti Elvi Vidgrenin nimipäiville."
- 8.7.** "Teuvo lähti Ruotsiin vähäksi ajaksi.. 6 p:nä." [Laatokka 13.7.1949](#)
- 27.7.** "...luin [Sinuhen](#) loppuun ja iltap. nikkaroin lastensänkyä." [Laatokka 4.8.1949](#)
- 8.8.** "Äiti lähtenyt... aamulla Helsinkiin Penttiä katsomaan... Pentillä on jo kohta 2 kk ikäinen poika [Kari, s. 22.9.]" Kotona ladon. 8 x 15 m, teko jatkuu.
- 13.8.** "...Kerinkalliolle Savutielle, jossa saunottiin... illan kuluksi Kinemassa 'Soita minulle, Helenaa' katsomassa."
- 18.8.** "Ensimmäinen työpäivä on kulunut... Korpikylään metsäin leimaukseen."
- 19.8.** "...pyöräilin Hollolan kirkonkylään, jossa kävin kirkkoherra O. Autereelta hakemassa vihkimätodistuksen 'kodinperustamislainaa' varten."

21.8. Elokuviissa aika usein. "Kuvapalatsissa... '[Nimetön katu](#)'. Hellin joutunut uudelleen sairaalaan (Hennalaan)." [Laatokka 23.8.1949](#)

24.8. "Ellen sanoutunut irti työpaikastaan...kuun lopussa.

28.8. "Kävimme Kukossa katsomassa tulevaa asuntoamme Metsänhoitoyhdistyksen talossa." Isä rakensi huonekaluja, mm. pesupöydän.

1.9. "Ellen... hoitamassa siskonsa taloutta... Hellin on yhä sairaana."

11.9. "...elokuviin Ilvekseen ([Sanattomia tunteita](#)). Kaunis sää myös tänään."

25.9. "Onnentäyteinen sunnuntaipäivä... täällä pikku pesässämme... puolukoita poimimassa... 10 litraa... elokuvissakin ([Säilän sankari](#)) [Laatokka 30.9.1949](#)

1.10. "Sain tiedon... kodinperustamislainasta... 25.000:- (1081 € v. 2018) 5 v. takaisinmaksuajalla ilman korkoa." Isä toi Teurosta (Mommilasta) pyörällä tavaroita Kukoon, kertoi tästä myös minulle. Työt metsän leimauksessa jatkuivat. [Laatokka 15.10.1949](#)

16.10. "Maalailin tulevan poikani sänkyä... - Pekan (sillä onhan luonnollista, että se on poika)."

1.11. "...ikäviä uutisia... neuvolassa olivat kokeet osoittaneet hänessä piilevän munuaistaudin oireet ja ehdotettu menoa sairaalaan." [tämä tauti veikin äidin hautaan jo 8.12.1975].

5.11. "Anoppimuori käymässä Savosta... tuomisia... mattoja, hetekna peiti, hilloja y.m... kävin Elleniä tervehtimässä synnytyslaitoksella klo 18.00-19.00." [Laatokka 10.11.1949](#)

16.11. "Kävin taas Elleniä tervehtimässä sairaalassa. Yleisvointi tyydyttävä." Isä kävi usein.

20.11. "...sairaalassa Ellenin luona (sanoi jäävänsä pesämunaksi)"

21.11. "Minusta on tänään iltap. tullut isä!!... klo 13.30... Olen niin onnellinen, että en tiedä mitä tekisin." [Laatokka 22.11.1949](#)

23.11. "...poika on... normaali kaikin puolin, paino 3350 g ja pituus 49 senttiä."

26.11. "Kävin... hakemassa Pekalle yleisostokortin.. ja... sairaalassa hakemassa valtakirjan äitiysavustusta varten... avustus nykyisin 4500:-, mutta me otimme 1700:- rahana ja pakkauksen."

- 1.12.** "Illalla... Kerinkalliolle Savutielle – jossa nyt olivat myös Ellen ja pikku Pekka... Hellin oli käynyt... hakemassa heidät... kolmisen klo 21.20 Kukkoon ja siis kotiin." [Laatokka 6.12.1949](#)
- 10.12.** "Sain tänään pakkolunastetut setelinpuolikkaat takaisin... 5000:- + 392:- korkoa. Ostin tänään radion [osa osamaksulla], hintaa karttuu... 15.140:- [655 € v. 2018)."
- 18.12.** "...pyöräilemään Teurolle pitkästä aikaa... Sähköjuttu edistyi... eilen saivat... valot palamaan. Kun vaan selviäisivät... laskuista." [Laatokka 20.12.1949](#)
- 21.12.** "Kotiin tultuani... sain tavata anoppimuorini ja A. Röntysen... tulleet... jouluksi... huomenna Helsinkiin Jokelain luo."
- 24.12.** "Hain joulukuusen Eskolan metsästä... tein sille jalan... autoin taloustöissä... joulusaunassa... jouluateria ja lahjojen jako... onnellisina kuuntelimme illan kuluksi harrasta jouluohjelmaa radiosta." [Laatokka 24.12.1949](#)
- 31.12.** "...Lahteen... Kerinkalliolle. Röntyset ja Liisa lapsineen myös Savutiellä."

Lähteet:

- Neuvonen.Seppänen, Hellä (2014) Teuvo Termonen. Karjalassa syntynyt, Suomen postikorttihistorian tutkija, tietokirjailija ja keräilijä. Helsinki: Books on Demand.
- Seija ja Elja Seppälän valokuva-albumi
- Ellen ja Hugo Termosen valokuva-albumi
- [Finna](#)
- [Kansalliskirjasto](#)